

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою
«Облік і аудит»
(назва освітньої програми)

на тему: «Облік і контроль доходів та фінансових результатів на вітчизняних підприємствах (на прикладі ТОВ «Алвас»)»
(назва теми)

Виконавець:

студентка ФМОІТ, група 42

Шпинда Яна Михайлівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

Доктор економічних наук, професор

(науковий ступінь, вчене звання)

Артюх Оксана Валентинівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Діяльність суб'єкту господарювання в ринкових умовах завжди спрямована на оптимізацію економічної вигоди, що знаходить відображення у фінансових результатах. Це складна і багатовимірна категорія, яка містить в собі дві складові: доходи та витрати, - співвідношення між якими і обумовлює відповідний фінансовий результат (прибуток чи збиток). Позитивний фінансовий результат є головною метою діяльності підприємства та одним з ключових показників, який визначає ефективність бізнесу, виступає джерелом бюджетних надходжень. Тому проблеми удосконалення теоретико-методичних підходів до обліку і контролю доходів, фінансових результатів на вітчизняних підприємствах є на сьогодні актуальними. Вирішення цих питань прямо впливає на зміцнення економічного стану суб'єкта господарювання, що і обумовило вибір теми кваліфікаційної роботи.

Мета дослідження полягає в розкритті теоретико-прикладних аспектів обліку і контролю доходів, фінансових результатів, визначенні напрямків їх удосконалення на підприємствах України.

Завдання дослідження:

- розкрити доходи та фінансові результати як понятійні категорії у системі бухгалтерського обліку;
- дослідити системний підхід до відображення в обліку та звітності доходів і фінансових результатів;
- вивчити складові облікової політики щодо доходів, витрат та фінансових результатів;
- навести загальну економічну характеристику досліджуваного підприємства;
- розглянути документування операцій з обліку доходів та фінансових результатів на підприємстві;
- розкрити особливості формування бухгалтерського обліку доходів та фінансових результатів на ТОВ «Алвас»;
- дослідити методичні засади аналізу фінансових результатів діяльності підприємства;
- окреслити шляхи удосконалення внутрішнього контролю доходів та фінансових результатів на вітчизняних підприємствах.

Об'єкт дослідження – це процес обліку та контролю доходів, фінансових результатів на ТОВ «Алвас».

Предметом дослідження є теоретико-методичні аспекти та діюча практика обліку та контролю доходів і фінансових результатів на підприємствах України.

Методи дослідження: системний підхід - для вивчення економічних процесів у їх взаємозв'язку з урахуванням причинно-наслідкових зв'язків; аналіз – для деталізації і розчленування об'єкта дослідження на складові елементи; синтез – для узагальнення різних аспектів обліку і контролю фінансових результатів; абстрагування – для формування висновків; конкретизація – для

розкриття елементів обліку; опитування, перевірка, порівняння, аналітичні розрахунки – під час аналізу і контролю.

Інформаційна база дослідження: законодавчі акти, нормативно-правові документи та інші регламенти, монографії, статті, матеріали науково-практичних міжнародних та вітчизняних конференцій, інші наукові публікації, джерела Інтернет, а також статутні, розпорядчі, первинні документи, облікові реєстри, фінансова, податкова звітність досліджуваного підприємства.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (35 найменувань) та 9-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 65 сторінок. Основний зміст викладено на 60 сторінках. Робота містить 12 таблиць, 7 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Теоретичні аспекти обліку доходів та фінансових результатів»* доходи та фінансові результати вивчаються як понятійні категорії у системі бухгалтерського обліку. За системним підходом досліджується відображення доходів і фінансових результатів в обліку та звітності. Розглядаються складові облікової політики у частині доходів, витрат та фінансових результатів.

У другому розділі *«Організація обліку доходів, витрат та фінансових результатів на ТОВ «Алвас»* наводиться загальна економічна характеристика ТОВ «Алвас» та простежується документування операцій з обліку доходів та фінансових результатів на підприємстві. Розкриваються особливості формування інформації про такі об'єкти бухгалтерського обліку на ТОВ «Алвас».

У третьому розділі *«Аналіз і контроль доходів та фінансових результатів у системі обліку»* досліджуються методичні засади аналізу та внутрішнього контролю доходів і фінансових результатів діяльності підприємства, окреслюються шляхи їх удосконалення на вітчизняних підприємствах.

ВИСНОВКИ

Результати проведеного дослідження свідчать про досягнення поставленої мети і дають змогу зробити такі висновки:

1. При розкритті доходів та фінансових результатів як понятійних категорій у системі бухгалтерського обліку унаочнено проблемні аспекти, які існують у понятійному апараті таких об'єктів обліку, та узагальнено основні вимоги законодавчих та інших нормативно-правових актів в обліковій сфері, які визначають сутність доходів та фінансових результатів.

2. Дослідження теоретичних основ відображення в обліку та звітності доходів і фінансових результатів за системним підходом дало змогу розглянути такий об'єкт обліку, як фінансові результати, та його невід'ємні компоненти - доходи та витрати, за певним угрупованням з виділенням їхніх суттєвих ознак.

3. Вивчення основних положень облікової політики щодо доходів, витрат та фінансових результатів скрізь призму таких взаємопов'язаних складових облікової політики, як організаційно-технічна, методична та заключна, дозволило довести, що саме така структура облікової політики є передумовою підвищення

ефективності облікового процесу у системі управління на вітчизняних підприємствах.

4. На підставі вивчення установчих документів, внутрішніх регламентів, облікової та звітної документації ТОВ «Алвас», з'ясовано, що основним видом його діяльності є торгівля паливом і подібними продуктами на території України. Загальний аналіз фінансової звітності вказує, що підприємство у періоді дослідження мало стабільний фінансовий стан та через зростання обсягів реалізації, оптимізацію витрат, збільшення платоспроможності у ринковому середовищі значно покращило фінансово-господарську діяльність.

5. Аналіз документування операцій з обліку доходів та фінансових результатів показав, що однією з найскладніших та найважливіших ділянок обліку доходів та фінансових результатів на підприємстві є процес документування. Від нього залежить визнання доходів, визначення фінансових результатів та їх відображення у звітності. Тому в обліковій сфері бажано здійснювати заходи щодо удосконалення законодавчого регламентування таких об'єктів обліку, запровадження єдиної методики документування доходів, витрат, фінансових результатів підприємства з урахуванням специфіки його бізнесу.

6. Розгляд організації синтетичного та аналітичного обліку доходів і фінансових результатів дозволив розкрити особливості їх формування на ТОВ «Алвас» та навести типові проведення в обліку операцій на АЗС, які використовуються підприємством у процесі господарської діяльності.

7. При дослідженні методичних засад аналізу фінансових результатів діяльності підприємства окреслено мета, основні завдання, джерела, етапи проведення. Визначені основні показники, які характеризують рівень і динаміку прибутку на ТОВ «Алвас». Структурний аналіз фінансових результатів дозволив дослідити питому вагу кожного елемента у фінансовій звітності за період дослідження. Результати оцінки рентабельності за допомогою показників рентабельності витрат, операційної діяльності, продажів, основного капіталу дозволили визначити умови підвищення рентабельності, зокрема, через: скорочення витрат за рахунок підвищення рівня продуктивності праці, ощадливого використання запасів, обладнання; підвищення ефективності збуту товарів, розширення ринків; удосконалення рекламної діяльності, розробку ефективної цінової та маркетингової політики;

8. З метою розкриття теоретико-методичних внутрішнього контролю доходів та фінансових результатів у роботі визначено понятійні категорії внутрішнього контролю, його цілі, основні завдання, етапи проведення. Узагальнено типові помилки за результатами внутрішнього контролю, які допускаються фахівцями при відображенні в бухгалтерському обліку інформації про доходи та фінансові результати на вітчизняних підприємствах. На підставі огляду наукових та спеціальних джерел запропоновано поліпшення контрольних заходів, зокрема у напрямку: удосконалення інформаційного забезпечення внутрішнього контролю; здійснення моніторингу фінансових результатів через призму активів, зобов'язань, власного капіталу; підвищення дієвості СВК; організації відокремленої структури (підрозділу, відділу, служби) внутрішнього контролю.